

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 14. november 2016
Enhed: Psykiatri og Lægemiddel-
politik
Sagsbeh.: DEPSBRE
Sagsnr.: 1609761
Dok. nr.: 218741

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 17. oktober 2016 stillet følgende spørgsmål nr. 64 (Alm. del) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra udvalget.

Spørgsmål nr. 64:

”Vil ministeren give en status på arbejdet i forskningsprojektet ”Survive”, herunder om forskningen på nuværende tidspunkt er resulteret i nye indsigter på området?”

Svar:

Mit ministerium har til besvarelsen indhentet nedenstående bidrag fra lederen af projekt SURVIVE på Københavns Universitet:

”Baggrund - forskningsprojektet ”SURVIVE”

Forskningsprojektet ”SURVIVE” undersøger årsagerne til -og mekanismerne bag - den markant forhøjede sygelighed og dødelighed blandt psykisk syge. Mennesker med alvorlige former for psykiske lidelser som, f.eks. skizofreni, lever i gennemsnit 20 år kortere end befolkningen som helhed. Der er i dag ca. 300.000 danskere, der lider af enten depression eller psykoser, og ca. 6000 personer dør årligt af eller med deres psykiske sygdom. Psykisk sygdom er den største sygdomsbyrde i samfundet med 25 % i forhold til det samlede sygdomsbillede efterfulgt af kræft (17 %) og kredsløbssygdomme (15 %).

Hidtidige studier af tidlig død hos psykisk syge er baseret på registerforskning herunder en usikker dødsårsagsregistrering og data fra levende. I forskningsprojektet ”SURVIVE” anvendes bl.a. CT-, MR- scanning og væv, som det ikke er muligt at undersøge hos levende, til at belyse og afdække årsager til døden. Projektets vision er bl.a. at bruge viden fra obduktion til at forbedre de diagnostiske markører, der anvendes i dag og forebygge sygdomme som fedme, diabetes og hjerte-karsygdom samt at øge vores viden om forgiftninger og misbrug blandt psykisk syge.

. / . Forskningsprojektet ”SURVIVE” blev påbegyndt i maj 2013. Det er finansieret af satspuljemidler, en finanslovsbevilling samt midler fra en række offentlige og private fonde. Studiet er nu i sin databehandlende og afsluttende fase. Der er indhentet samtykker og inkluderet 500 obducerede psykisk syge i projektet. Nedenfor beskrives i korte træk, de foreløbige og lovende resultater. ”

Lederen af SURVIVE projektet henviser til, at disse og øvrige resultater uddybes i det vedlagte bilag.

Af de foreløbige resultater fremgår ifølge Lederen af SURVIVE projektet følgende:

"Foreløbige resultater

Det er hjertet der tæller

1/5 af de 500 obducerede psykisk syge i SURVIVE er døde af hjertekarsygdomme, hvor fedme og fedt i hjertet synes at spille en vigtig rolle. Vores resultater tyder på, at BMI og medicinering med psykofarmaka i nævnte rækkefølge er medvirkende til denne fedtophobning i hjertet. Samtidig har vi fundet, at medicin kan ophobes i hjertet. Koncentrationen af flere psykofarmaka er flere gange højere i hjertevævet end i blodet. Vores fund kan være en forklaring på den hjerterytmeforstyrrelse, der ses ved medicinering med eksempelvis psykofarmaka.

Dobbeltdiagnoser og ukendt misbrug

2/3 af de 209 forgiftningsdødsfald i SURVIVE skyldes misbrug af illegale stoffer, misbrugsbehandling og/eller misbrug af metadon. Det tyder på, at der er flere narkomaner blandt de psykisk syge end tidligere antaget. Ved sammenligning med et studie af narkomaner ses samstemmende en stigning i forbruget af psykofarmaka hos narkomaner. Begge fund taler for en bedre koordination i de eksisterende behandlingstilbud i psykiatrien og misbrugsbehandlingen.

Pårørende til psykisk syge

SURVIVE har jf. kravet om informeret samtykke fra de pårørende til retsmedicinske obducerede afdøde indhentet samtykke. Henvendelsen vedr. samtykke er blevet godt modtaget blandt de pårørende. 92 % af de pårørende har givet tilsagn, hvilket er en langt højere svarprocent end i kliniske forskningsstudier på levende. Kontakten til de pårørende, har givet viden om, at de pårørende til psykisk syge ikke føler sig hørt og savner opfølgning i forbindelse med dødsfaldet. Denne erfaring kunne danne baggrund for øget fokus på de pårørende, med evaluering af sygdomsforløb, afklaring af dødsårsag ved obduktion og præventive tiltag bestemt ud fra den monitorering en sådan indsats naturligt ville bidrage med.

Biobank med nationalt og internationalt potentiale

Et metodisk indsamlingsarbejde har resulteret i en unik data- og biobank over afdøde obducerede psykisk syge, som har både national og international bevågenhed. Der foreligger pt. flere henvendelser om samarbejder med anerkendte forskningsinstitutioner, som har potentiale for innovativ og nyskabende forskning".

Mit ministerium har orienteret Sundhedsstyrelsen om ovenstående bidrag fra lederen af projekt SURVIVE på Københavns Universitet.

Med venlig hilsen

Sophie Løhde / Sarah Bang Refberg